

Mūsdienu Saulcerīte

Uzzinot, ka būs jāspēlē Saulcerīte, biju pilnīgi pārliecināta – tas nav domāts man

Liepājas teātrī intensīvi top šīs sezonas kulminācija – tautas opera Stikla kalns Jāņa Petera un Jura Kulakova versijā pēc Raiņa pasakas Zelta zirgs motīviem. Abu lielo vīru kopdarbs, kuram tiek prognozēti tikpat lieli panākumi kā izrādei Kaupēn, mans mīļais, pirmizrādi piedzīvos šovakar. Neatkarīgā saviem lasītājiem piedāvā paraudzīties uz izrādi ar Saulcerītes lomas atveidotājas – aktrises Andras Bisenieces – acīm.

Izrādes libreta autors Jānis Peters atzīst, ka izrādei radītā Jura Kulakova ir tik emocionāla, ka faktiski nodrošinās daļu no panākumiem. Izrāde – tās ir pārdomas par mūsu sabiedrību, par likteņa lūzumiem, šķietamiem un patiesiem uzvarētājiem. Proti, tā ir izrāde par ētiska ideāla meklējumiem. No Raiņa lugas saglabātas idejas, tēli un motīvi, taču likti citi akcenti, kas aktualizēti atbilstoši mūsdienu situācijai.

Uz augšu, uz sauli!

Uz jautājumu, kā aktrise raksturotu pašas atveidoto Saulcerīti, A. Biseniece atbild lakoniski: «Vārds Saulcerīte ietver visu – tā ir cerība uz sauli, uz ceļu augšup, uz laimi.» Pēc aktrises teiktā, tā ir kaila cerība – cerība, ka rīt būs labāk, būs attīstība uz augšu, tostarp arī materiālajā ziņā. Ka cilvēki kļūs apzinīgāki, jūtīgāki.

Taču A. Biseniece ir aizdomājusies daudz tālāk: «Izrādes režisors Juris Rijnieks daudz strādā, lai tēls būtu aktuāls, mūsdienu problēmām atbilstošs, lai tas nav atsvešināts pasaku varonis. Tāpēc tēls sevī ietver garīgās izaugsmes ceļu, pa kuru var doties ikviens.»

Arī aktrisei pašai dzīvē sācies posms, kad svarīgāks par galaiznākumu kļuvis ceļš. Var teikt, viņas dzīves moto ir Raiņa vārdi: «Skaties uz augšu!» «Citādi nevarēšu attīstīties tālāk,» atzīst A. Biseniece.

No likteņa neizbēgsi

«Manī ir ļoti daudz no tā, ko simbolizē Saulcerīte,» apgalvo aktrise. «Tajā pašā laikā man ir svarīgi justies brīvai. Nezinu, vai tas ir svarīgi Saulcerītei, bet man – ļoti būtiski. Nevis, ka varu darīt, ko gribu, bet gan apzināties, ka ir kaut kādas robežas, kurās tu vari eksistēt. Tu esi sargāts, ielikts it kā rāmī, tomēr tev tiek dota brīva izvēle rīkoties. Tie ir mani dzīves ideāli, kas, protams, neizslēdz trakulību. Varu būt neprātīga, iet pa gaisu, tomēr ir lietas, kurās ļoti labi zinu mēru. Jā, reizēm man patīk lauzt kādus rāmjus, bet cenšos to nedarīt. Pieredze liecina, ka tad ir sāpīgi citiem...»

A. Biseniece atzīst, ka Saulcerītes loma nav viegla: «Meitenīgo pasaules redzējumu sevī atrast nav viegli. Tāpat kā grūti nospēlēt ļoti negatīvu tēlu, grūti ir atveidot arī izteikti gaišu personāžu. Tāpēc drusku nomokos, meklējama sevī to, kas nepieciešams lomai.»

Nokļūšanu Liepājā un dalību šajā izrādē A. Biseniece uzskata par likteņa pirkstu. Ir kāda augstāka vara, kas visus ar mums saistītos notikumus saliek pa plauktiņiem, bet mūs pašus īstajā vietā un īstajā laikā noliek tur, kur mums jābūt. Un spirināties nav vērts...

«Man piezvanīja Juris Rijnieks un uzaicināja uz lomu, sakot, ka tā nav liela, taču nozīmīga. Kad uzzināju, ka būs jāspēlē Saulcerīte, burtiski apzvedzos – biju pilnīgi pārliecināta, ka tas nu absolūti nav domāts man. Taču Juris ir labs cilvēku pazinējs – viņš zina, ko dara,» atceras aktrise. «Biju pārliecināta, ka zvanīšu Jurim un atteikšos no piedāvājuma. Turklāt mani baidīja Liepāja – tur taču ir auksts un tamlīdzīgi. Un negribējās arī braukt prom no mājām, kur varu būt kopā ar bērniem.» Taču liktenis bija lēmis citādi – Andra piekrita. Un ar Liepāju tagad izveidojušās itin labas attiecības – viņai tur nūdien patīk.

Nākotne pienāks pati

Nākotnes notikumus A. Biseniece nesteidzina – tā pienāks pati, visu noliekot savās vietās. «Dailē ārstatā nostrādāju turpat piecus gadus, bet tas nenozīmē, ka slinkoju – darba bija ļoti daudz. Paralēli tam – žurnālistika, tekstu ierunāšana. Tāpat nepametu dziedāšanu vokālajā grupā Putni. Tomēr, kad otro reizi paliku stāvoklī, sapratu, ka kaut kas manā dzīvē nav īsti tā, kā vajag.» Andra domā, ka acīmredzot bija lemts piebremzēt, paskatīties uz visu no malas, izvērtēt. «Arī tagad neesmu pārliecināta, vai esmu gatava katru dienu darīt to, ko patlaban daru,» atzīst aktrise.

Andra uzskata, ka galvenais tomēr ir un paliek tas, ko katra izrāde dod viņai pašai. Turklāt starp darbiem, pēc aktrises domām, «ir jābūt miera periodam, lai sakrātu spēkus nākamajam izrāvienam». A. Biseniece atzīst, ka ar muzikālajām izrādēm bijusi saistīta visu laiku, taču gribētu pārliecināties, vai viņa spēj būt īstena aktrise. «Patlaban to gan vēl sevī nejūtu. Nejūtu, ka esmu aktrise. Drīzāk gan dzīves dzīvotāja, kura par savu ceļu izvēlējusies skatuvi.»

Andra neslēpj: «Noteikti būs tā, ka pēc izrādes Stikla kalns kādu laiku veltīšu tikai bērniem. Vasarā – noteikti! Zīmēšu, adīšu lellītes utt. Ir dzīvē posmi, kad tas ir pats svarīgākais. Un vēl man ir svarīgi lasīt, un lasu es daudz. Tad varu izdomāties krustu šķērsu, sakārtot sevi iekšēji.»

Vēl Andra atzīst, ka viņai mazliet bail no vecuma. «Daudz strādāju ar sevi, lai tā nebūtu. Un svēti ticu, ka man izdosies sevi lauzt. Esmu pārliecināta, ka viss manā dzīvē ir pakļauts kādai augstākai varai, noteiktai hierarhijai, kas visu noliek īstajās vietās.»

***

Andra Biseniece

Žurkas gadā dzimusi Zivs, kura šogad svinēs apaļu – 30 gadu – jubileju

Īstena rīdziniece

Pēc izglītības – mūziķe. Kā arfiste beigusi Emīla Dārziņa mūzikas skolu

Lielāko dzīves daļu bijusi saistīta ar mūziku: četri gadi ansablī Sindī putnu dārzs, tad aktierskola, pēc tam – darbs teātrī. «Bet paralēli aktrises darbam visu laiku esmu dziedājusi.»

Pirmā izrāde – Meža gulbji Dailes teātrī, nodziedātas aptuveni 50 izrādes

Pussimts izrāžu izdziedātas arī Sūnu ciema zēnos Dailes teātrī

Spēlējusi izrādēs Grāfs Monte Kristo, Lolitas brīnumputns u. c.

Šoruden televīzijā būs Andras raidījums. «Bija cerība, ka tas notiks jau šopavasār, bet apstākļi radīja paši savus pavērsienus un pieslēdza mani teātrim. Tomēr esmu pārliecināta – notiks tas, kam jānotiek.»

Milzīgu paldies Andra saka savai ģimenei, jo bez tās atbalsta daudz kas nebūtu bijis iespējams. Arī darbs Liepājas teātrī – prom no mājām un bērniem...